https://doi.org/10.52673/18570461.26.1-80.19
CZU: 821.135.1.09-1

IDENTITATEA NAȚIONALĂ ÎN ACTUALA POEZIE ROMÂNEASCĂ DIN REGIUNEA CERNĂUȚI: REPERE LIRICE REPREZENTATIVE

Doctor în filologie, cercetător științific **Dumitru APETRI**
E-mail: apetri_a@yahoo.com
ORCID: https://orcid.org/0000-0003-4374-2154
Institutul de Filologie Română „B.P.-Hasdeu“ al USM
© 2026. Drepturile de autor aparțin autorului. Licență: CC BY 4.0.

NATIONAL IDENTITY IN CONTEMPORARY ROMANIAN POETRY FROM THE CERNAUTI REGION: REPRESENTATIVE LYRIC LANDMARKS

Summary. Through the mediation of poetic creation, belonging to the writers Vasile Levițchi, Arcadie Suceveanu, and Vasile Tărâțeanu – leading figures of the Romanian literature in Northern Bucovina – the theme of national identity is elucidated. This leitmotif is enduring, initially determined by the occupation of part of the Romanian territory by the Habsburg Empire, and in the 20th century, by the Soviet Union. In their works, these poets emphasize, first and foremost, the spiritual treasures endangered by foreigners, as well as the destructive interventions carried out in the material and geographical area. Among these spiritual treasures, at the forefront there stand the mother tongue, Romanian customs and traditions inherited from ancestors: national holidays and rituals– in a word, the entire folkloric literary heritage.

Keywords: national identity, spiritual treasures, material values, geographical space, endangerment, Unreconciledness.

Summary. Prin mijlocirea creației poetice, care aparține scriitorilor Vasile Levițchi, Arcadie Suceveanu și Vasile Tărâțeanu – creatori de prim rang în cadrul literaturii române din nordul Bucovinei – este elucidată tema identității naționale. Acest laitmotiv e de durată, fiind determinat, la început, de ocupația unei părți a teritoriului românesc de către Imperiul Habsburgic, iar în secolul al XX-lea – de Uniunea Sovietică. În operele lor, poeții respectivi pun accentul, în primul rând, pe comorile spirituale primejduite de străini, dar și pe intervențiile distrugătoare comise pe tărâmul material și în spațiul geografic. Dintre comorile spirituale figurează, în prim-plan, graiul matern, obiceiurile și tradițiile românești moștenite din străbuni: sărbătorile și ritualurile naționale, într-un cuvânt – întregul tezaur literar-folcloric.

Cuvinte-cheie: identitate națională, comori spirituale, valori materiale, spațiu geografic, primejduire, neîmpăcare.

Tema identității naționale este una de durată în literatura română, ea avându-și originile în contextul istoric în care o parte din teritoriul României a fost anexată și stăpânită de Imperiul Habsburgic (1775–1918). Deși administrația imperială a manifestat, în câteva perioade, o anumită indulgență față de elementul românesc, teama de înstrăinare s-a impus ca subiect major al creației literare și publicistice românești din acea perioadă. Pe bună dreptate se constată că, pe timpul dominației habsburgice, în Bucovina, două procese sociale au primejduit permanent populația românească: scăderea numerică treptată, prin imigrarea dirijată a elementelor etnice din exterior, și înstrăinarea.

Când am constatat că tema înstrăinării este de durată, am avut în vedere prezența ei activă în creația scriitorilor români care au activat în Bucovina până la 1918. Cel mai viu și mai acut s-a manifestat această stare de spirit în sufletul poeților – talente înzestrate cu multă sensibilitate. De exemplu, Gavriil Rotică, supranumit „Goga al Bucovinei”, evoca tema discutată în poemul *Hotare,* Constantin Morariu – în *Graiul părintesc,* Nicu Dracinschi – în *Pământurile*, Vasile Huțan – în poezia *La împăratul.* Trecem în revistă doar câteva imagini principale din aceste opere: hotare stropite cu lacrimi, graiul în uitare, plugul și coasa străine, codrii furați, munți înstrăinați.

Realizarea Marii Uniri din 1918 a diminuat, pentru o perioadă, acuitatea acestei problematici, însă evenimentele dramatice din anul 1940, când Uniunea Sovietică a reocupat Basarabia și a anexat partea de nord a Bucovinei și Ținutul Herța, au readus în prim-plan tema identității naționale.

În breasla poeților, ale căror debuturi și afirmări s-au produs în primele decenii postbelice și care au abordat consecvent problematica identității naționale, un loc deosebit îi revine lui **Vasile Levițchi** (n. 15 noiembrie 1921 în Carapciu, județul Storojineț, regi-

unea Cernăuți). La mijlocul anilor ’60, acesta publică volumul *La izvoarele Siretului* [1], care include poezia *Codrii Bucovinei.* Textul evocă un „zvon de pustiire”, adică tăieri năprasnice și barbare ale arborilor la comanda nomenclaturii sovietice. Motivul devastării codrilor va reveni în repetate rânduri în creația poetului, elucidând și alte subiecte ce reflectă acțiuni de periclitare a identității sufletului românesc și a spațiului geografic. În volumul antologic *Adaos la Cartea de vise* [2], Vasile Levițchi include ciclul de versuri intitulat *Integrare în lungul meu șir de străbuni*. Citățm:

O, largă trăire visată-nspre zori,
acum ce te doare?
Tu, vale ce astăzi-aievea trecându-te –
nu mai răsuni,
Hai du-mă cu tine în veșnic nestinsul amurg –
integrare
Cu cele râvnite-mpreună, în șirul meu lung
de străbuni. [2, p. 7].

Astfel, eul liric aspiră la integrarea în șirul străbunilor săi, ca modalitate de evadare din realitatea sovietică, în cadrul căreia se produc necontenit alterări ale valorilor autentice, spirituale și materiale. În poeme precum *Vale-a Cosminului*, *Gând spre începuturi*, *Codrii Bucovinei, Sfânt plai românesc* și altele, Vasile Levițchi se afirmă ca promotor al genealogiei neamului, ca o conștiință poetică profund îngrijorată de metamorfozele dramatice prin care trece spațiul românesc al Arboroasei, perceput ca teritoriu afectiv sacralizat. Reținem câteva sintagme mai elocvente din aceste texte: vale a plângerii după graiul străbun; stafii prin Codrii Cosminului – „ucisele noastre iubiri, speranțele noastre perene”; „veacul ateu nu aude țipătul lung al durerii, cumplit braconaj”; „fir de limpezime-n veacul ce nu iartă”; „susur din mâhnirea plânselor păduri; Bucovina, / „Țară de Sus, meleag sângerând”; „Doamne, fă să reînvie prin El, / Prin steaua Poetului, / Ucisele noastre iubiri / Și nenunțitele nunți!”

În 1966, Vasile Levițchi publică placheta de versuri *Mărturisiri în drum* [3], în care include un elogiu graiului matern care, precum știm, reprezintă unul dintre pilonii fundamentali ai identității naționale:

Graiul meu –
/ Codrii carpatini și Dunărea mi l-au dat. /
(...) Culori și miresme au adus în graiul meu florile, / Sunet de corn – bătăliile, port alb – sărbătorile, /
Blestem –
nedreptățile, / dragoste – farmecul lunii, /
Odoare –
tot ce-au ascuns, în bejenii, străbunii. /
(...) Jertfele toate –
maci roșii pe piepții cămășii de in, /
Miere și vin, vin și pelin, graiul meu carpatin! /
Graiul meu – /
Strămoșii mi l-au lăsat cu întreit legământ, /
Mai demult, pe multîncercatul Moldovei pământ.
[3. pp. 28-30].

Rezumând, putem afirma că, în etapa de revalorificare a multor noțiuni etico-morale și filosofice, eul liric din poezia lui Vasile Levițchi a întreprins acțiuni energice de restabilire a aspectelor mai înainte ignorate ale entității naționale și a efectuat, de asemenea, retrospective asupra genealogiei neamului.

Se impune, în acest context, o precizare conceptuală: noțiunea de identitate implică un ansamblu de date și trăsături definitorii. Ea presupune o conștiință (subliniez – n.n.) a unității istorice, lingvistice, religioase și chiar economice. Anume surparea acestei unități, prin primejduirea graiului străbun și a altor valori fundamentale, generează neliniște, revoltă și suferință în lirica poeților români din regiunea Cernăuți. Într-un articol al său, cercetătorul Nicolae Bilețchi sublinia că idealul poeților români din zona respectivă a fost susținut cu multă îndârjire de către populația conațională. Citățm: „Românii bucovineni nu au acceptat să li se treacă în acte o altă naționalitate. Această înverșunare de a se declara români, de a-și conserva specificul național a fost plătită scump, cu sânge mult” [4, p. 51].

În viziunea lui Vasile Levițchi, secolul al XX-lea apare ca veac ateu, prădalnic și putred de păcate, ca timp istoric care golește ființa de memoria străbunilor, scoate datinile din străvechea matcă, văduvește cugetul de suflet, prigonește doinele, frânge visurile și tulbură izvoarele. Această perspectivă devastatoare se regăsește concludent în poemele deja remarcate *Vale-a Cosminului*, *Gând spre începuturi*, dar și în *Prigonite cruci*, *Vis rău*, *Parabole* și altele.

În cadrul poeziei românești din regiunea Cernăuți, Vasile Levițchi s-a impus ca veritabil lider de generație. Prin această poziție, precum și printr-o bunăvoință înnăscută, el a devenit mentorul spiritual și susținătorul unui grup de tineri poeți aflați la început de cale, între care se numără Mircea Lutic, Grigore Bostan, Arcadie Suceveanu, Ilie Motrescu, Vasile Tărâțeanu, Ilie T. Zegrea, Mihai Morăraș, Șt. Hostiuc și Simion Gociu.

Dintre aceștia, **Arcadie Suceveanu** (n. 16 noiembrie 1952, satul Suceveni, raionul Adâncata, regiunea Cernăuți) s-a afirmat printr-o abordare originală a temei identității naționale. El a recurs la modalități deosebite de cele uzitate de colegii săi de generație, surprinzând nuanțe grave ale fenomenului deznaționalizării, camuflate cu perfidie de politica imperială. În anul 1990, scriitorul publică unul dintre cele mai

relevante volume de poezii și poeme ale sale, intitulat *Arhivele Golgotei* [5], care este însoțit de o adnotare succintă și profund evocatoare: „Valorificând *Arhivele Golgotei*, autorul reconstituie, la modul poetic, drama prin care a trecut istoria noastră, limba, conștiința de neam" [5, p. 159]. Golgota din titlu devine metafora destinului neamului românesc sub stăpâniri străine. Volumul se deschide cu sonetul *Pește de mare*, în care se spune că „dezbrăcat de solzi, umilul pește/ Nu mai distinge mlaștina de mare", iar în stratul de mâl vede doar altare. Uimit de această orbire a peștelui, eul liric intervine revoltat: acest smârc, adică, spațiul acvatic în care se bălăcea peștele este calificat drept „dogmă stătătoare" *Arhivele Golgotei* [5, p. 7].

Poemul *Ruga fiilor rătăcitori* continuă această linie tematică, operând cu următoarele sintagme: „soartă păgână", „vremuri vinovate", „trădare devenită artă", „memorie ce zace în arhive". În pofida acestor intemperii istorice generate de regimul sovietic, autorul afirmă că „sprijiniți de munți și de colinde..., / Am mai putea învinge-această boală". Poemul se încheie cu strofa în care cuvântul „Rădăcină", ortografiat cu majusculă, semnifică noțiunea de Patrie Mamă.

Și cum suntem cu toții vinovații,
Să ne rugăm, egal împărțind vina
Ca să ne ierte doina și Carpații,
Să ne-nfieze iarăși Rădăcina. [5, p. 9].

O realizare remarcabilă în creația lui Arcadie Suceveanu, relevantă pentru problematica identității, este poemul *Neamul lui Iona*. În esența sa, acesta reprezintă o parabolă profund revelatorie. Este impresionant atât mesajul ideatic general, cât și procedeele expresive utilizate. Ironia se împletește aici cu sarcasmul – o modalitate stilistică adecvată realității vizate. Împărtășim opinia poetului și criticului literar Ștefan Hostiuc, care caracterizează astfel specificul creației versificate a talentatului său copământean: „Forma predilectă a poeziei lui Suceveanu este parabola, iar tipul de acțiune în care se regăsește cel mai bine spiritul acestei parabole este aventura existențială concepută, de regulă, în stil baroc, spectaculos..." [6, p. 33]. Din lipsă de spațiu, transcriem doar patru din cele șapte strofe care alcătuiesc ingeniosul poem.

NEAMUL LUI IONA

...Și-atuncea a venit un pește mare
Și ne-a-nghițit pe noi, peștii cei mici.
Și iata-ne de veacuri stând aici,
În burta lui, și nu avem scăpare.

Ce generos e peștele cel mare!
Nu ne mai lasă-n grija nimănui,
Ne-oferă tot confortul burții lui,
Cum se cuvine unui pește mare.

Cumplită-i pofta peștelui cel mare,
Dar nu ne poate mistui pe toți,
Căci, iată, ni se nasc copii, nepoți,
Și are crampe peștele cel mare.
Doamne, îți cerem milă și-ndurare:
Dacă mai ții la ale noastre sorți
Și nu vrei să murim prin sufocare,
Nici să trăim pe jumătate morți –

Fă peștele ca să ne verse-n mare
Și naste-ne din nou, dacă mai poți! [6, p. 15-16].

Adresăm celor care vor lectura poemul următoarea întrebare retorică: nu trimit oare vietățile acvatice înghițite de Peștele cel Mare, în mod metonimic, la situația unor națiuni subjugate de Imperiul Rus, devenit în secolul al XX-lea marea și „slăvita" Uniune Sovietică – o construcție statală clădită pe piloni de plastilină, pe viclenii și opresiuni?

Este necesar să menționăm că, în poeziile și poemele pe tema identității naționale, scriitorii români din nordul Bucovinei recurg frecvent la marele Eminescu, care a afirmat fără echivoc: „Suntem români și punctum!". Această formulă tranșantă servește drept stindard în acțiunile de renaștere națională întreprinse de populația românească de la est de Carpați.

Tematică identității naționale își găsește o reflectare inspirată și în creația poetului și publicistului **Vasile Tărâțeanu**. În plachetele de versuri din anii '80, autorul meditează cu precădere asupra unor subiecte general-umane (casa părintească, plaiul natal, pacea, războaiele ca dezastre etc.), însă, în volumele ulterioare, discursul său se concentrează în mod pregnant asupra problematicii identitare. În 1990, scriitorul publică volumul de poezii *Teama de înstrăinare*, în care doina – expresia dorului trăit de înstrăinatul de țară și de tot ce-i este drag – are chip de „suflet zdrumicat / ca izvorul printre pietre / din durerea plânsei vetre, / iar printre cuvintele graiului „lacrimi se aud / rostogolindu-se peste colțul gurii" *Teama de înstrăinare* [7, p. 9], în același context fiind invocată și Columna lui Traian, ca emblemă a latinității românești. În poemul *Dor de doină*, într-un dialog imaginar cu Mihai Eminescu, autorul îi destăinuie o durere sufletească profundă și, concomitent, îi adresează o rugă răscolitoare care, dacă ar fi realizată, îi va aduce autorului împlinirea năzuințelor sacre.

Ți s-au plâns românii toți
de la Munte pân-la Mare,
Domnule poet, te rog,
dă-mi și mie ascultare,

Căci și eu pe suflet am
o durere ce mă-apasă –
e durerea unui neam
care e și nu-i acasă.

Poemul se încheie cu un îndemn evocator și profund sugestiv.

Zi-i lui Ștefan de la Putna
murgul să și-l potcovească,
să-și adune iar oștenii –
Neamul să și-l întregească. [7, p. 35].

Un alt poem, intitulat *Cântec de înviere*, conține următoarea chemare-durere: „Fraților de suflet, / fraților de sânge, / neamul e-n pericol, / graiul ni se stinge" [7, p. 37]. În poezia *Teatrul vieții* [8, p. 35] acționează măscărici, pe care, urmărindu-i atent, „lumea are insomnie până-n zori" [8, p. 9]. Tot în volumul *Teama de înstrăinare* [7, p. 51] figurează un inchizitor care îl îndeamnă pe poet să renunțe la poeziile sale, acestea fiind chipurile, contrare adevărului și, culmea, îl îndeamnă să se lase și de părinți. Într-o altă poezie, pe autor îl urmărește necontenit un Nuștiucine, care-și leagă dobitoacele de altarul bisericii. Indiscutabil, e vorba despre propovăduitorii de utopii social-politice, de ateii timpului și de agenții represivi din tagma poliției secrete, ființe cu suflete vândute care practicau în mod insistent îndoctrinarea ideologică.

În articolul „Înstrăinatul Vasile Tărâțeanu", Mihai Cimpoi constată, pe bună dreptate, că „falsele valori, teatralitatea, convențiile sunt blamate de poet, care trăiește și un contrapunct al cunoașterii, *o stare de grație* incomodantă și anihilantă a posibilității de a cunoaște Totul", subliniind faptul că, în întreaga sa creație, este căutată obsesiv „dreapta cumpănă eminesciană asigurătoare de verticalitate, echilibru și vitalitate" [9, p. 184].

Veritabil fecior al neamului, Vasile Tărâțeanu (n. 27 septembrie 1945, Sinăuții de Jos, raionul Adâncata, regiunea Cernăuți – d. 8 august 2022) s-a impus, fără echivoc, ca adept al năzuințelor românești, ca poet militant și animator neostenit al renașterii naționale. Într-un articol dedicat acestui scriitor, publicat cu ani în urmă, subliniam faptul că el reprezintă un promotor consecvent al scrisului românesc din regiunea Cernăuți, devenind, prin activitatea sa, un distins oștean al românismului." [10, pp. 124-125]. Poezia sa *Autoexilare forțată,* din volumul bilingv (română-ucraineană) *Eu sunt cel ce sunt* (2010), conține o strofă de o expresivitate aparte: „Singur pre mine / vai! mă veghez, / Din limba maternă / să nu evadez" [10, p. 128]. Versurile exprimă o intenție sacră și nobilă, întrucât limba este „întâiul mare poem al unui neam", cum o definea Lucian Blaga, și cartea de căpătâi a unui popor.

În studiul monografic *Scriitori români din nordul Bucovinei*, Ștefan Hostiuc afirma că „Anii '90 vor fi pentru Vasile Tărâțeanu ani de luptă curajoasă, cu arma cuvântului, pentru apărarea și afirmarea demnității naționale în nordul Bucovinei" [11, p. 174]. Această apreciere este valabilă nu doar pentru intervalul menționat, ci și pentru anii care au urmat. În poemele *Pământ în retragere*, *În loc de prefață*, *Lecția de geografie*, *Intrare pe contrasens*, *Spovedanie* ș.a. apar sintagme care, credem, nu au nevoie de descifrări și comentarii detaliate: „drum al Golgotei", „istorii vitrege", „condiție de cerșetor", „răstigniri", „jertfire... a sfintei iubiri" etc.

Ca ilustrare a neîmpăcării poetului și publicistului Vasile Tărâțeanu cu situația și cu împrejurările prin care i-a fost sortit lui și unei părți a neamului românesc să treacă, vom transcrie, în continuare, fragmente din poemul dedicat lui Alexei Mateevici, inclus în volumul *Teama de înstrăinare* citat mai sus.

SPOVEDANIE ȘI RUGĂ

Prin anii mulți câți au trecut,
cu-această spovedanie târzie
la tine vin să-mi cer iertare,
preamilostiv părinte Alexie.

Ajută-mă sfinția ta să scap
de fals, de rea voință și păcate,
pe care, cuvioase, nici nu pot
să le înșir acum, aici pe toate
.....
Pe calea spre-adevăr îndrumă-mi pașii,
de cel pizmaș și vitreg mă ferește,
să nu mă-înstrăinez de Limba noastră,
Blagoslovește-ne pe noi, blagoslovește.
[11, pp. 7-12].

Tema identității naționale, constant amenințată de politica și ideologia totalitară sovietică, se regăsește pregnant și în volumele de poezie editate de poetul din Sinăuți în anii '90. Ne referim la volumele *Litanii din Țara de Sus* (1995) și *Pământ în retragere* (1999), ambele apărute la Editura Augusta din Timișoara. Invităm cititorii să ia cunoștință de textele cu următoarele titluri: *Etern la Bucovina*, *Cântec trist*, *De neamul moldovenilor*, *Maica Sfântă*, *Țara Fagilor*, *Frontiera* etc. De asemenea, este de remarcat *Precuvântarea* lui Gheorghe Tomozei la volumul din 1995, în care Vasile Tărâțeanu este caracterizat drept „poet român visând România, bolnav de România" [11, p. 5].

Propunem în continuare doar patru catrene din poemul *Spovedanie*, inclus în placheta „*Litanii din Țara de Sus*", creație care vădește marea durere a autorului cauzată de faptul că, în secolul al XX-lea, spațiul autentic românesc a fost „răstignit" pe două hărți.

SPOVEDANIE

Doamne, nu pot să împart
Trupu-acesta în trei țări,
Că e unul și-i prea slab
Pentru-asemenea-încercări.

Cum să-mpart, Doamne, strămoșii
Și copiii ce îi am?
Cum să-mpart o țară-n trei
Și în două-acelaș neam?

Cum să-mpart, Doamne, Moldova
Și prea dulcea Bucovină,
Lăsând crengile de-oparte
De străbuna lor tulpină?

Și-apoi nici nu vreau, stăpâne,
Să mă-împart în două părți.
Răstignit pot fi chiar mâine
Numai nu pe două harți...
Numai nu pe două harți...

[11, p. 16].

Eminentul critic literar și sociolog, Adrian Dinu Rachieru, autorul antologiei de referință *Poeți din Bucovina* [12], a intitulat compartimentul dedicat lui Vasile Tărâțeanu „Don Quijote de la Sinăuți". Chiar dacă această formulare poate părea, la prima vedere, ușor exagerată, întreaga activitate literară, publicistică și cultural-socială a lui Vasile Tărâțeanu, în special modul în care a evocat tema identității naționale, justifică pe deplin aprecierile superlative.

O precizare importantă, în final: teama și pericolul înstrăinării au devenit un laitmotiv și al creației populare verbale a românilor de la est de Carpați. În acest sens, este edificator și concludent studiul „Cântece de dor și înstrăinare ale românilor de pe Siret" semnat de bucovineanca Aurica Costinean [13, pp. 103-108].

În concluzie, considerăm necesar să îndemnăm cititorii să se aplece cu atenție asupra ideilor și trăirilor exprimate cu multă îngrijorare de poeții evocați, în cadrul acestui studiu, în special în ceea ce privește problematica identității naționale și a pericolului înstrăinării. Excluderea acestui pericol din realitatea în care viețuim ar permite artei poetice, care este considerată o sărbătoare a intelectului și a sufletului omenesc, să se concentreze asupra altor teme și motive, conferindu-le farmec și forță creatoare, capabile să înnobileze condiția umană și să o elibereze de neliniști existențiale.

Articol recepționat: 26 decembrie 2025
Articol acceptat: 9 martie 2026

BIBLIOGRAFIE

1. Levitchi, V. La izvoarele Siretului. Chișinău: Lumina, 1966. 68 p.
2. Levițchi, V. Adaos la Cartea de vise. Chișinău: Literatura artistică, 1989. 204 p.
3. Levițchi, V. Mărturisiri în drum. Ujgorod: Карпати. 104 p.
4. Bilețchi, N. Poezia lui Vasile Levițchi între necesitatea afirmării și imperativul sincronizării, în: Metaliteratură. Analele Facultății de Filologie a Universității de Stat „Ion Creangă", 2004, vol. 10.
5. Suceveanu A. Arhivele Golgotei. Chișinău: Hyperion, 1990. 160 p.
6. Hostiuc, Ș. Critice. Cernăuți: Друк Арт, 2025. 320 p.
7. Tărâțeanu, V. Teama de înstrăinare. Chișinău: Hyperion. 132 p.
8. Tărâțeanu, V. Linia vieții. Versuri. Ujgorod: Карпати, 1988. 80 p.
9. Cimpoi, M. Critice, vol. II. Craiova: Scrisul românesc, 2002. 194 p.
10. Apetri, D. Vasile Tărâțeanu, scriitor, adept al ideii naționale, în: Dumitru Apetri, Atitudini și opinii. Chișinău: Princeps Magna, 2010. 206 p.
11. Hostiuc, Ș. Scriitori români din nordul Bucovinei. București: Editura Institutului Cultural Român, 2005. 220 p.
12. Rachieru, A.D. Poeți din Bucovina. Timișoara: Lexicon, 1996. 544 p.
13. Costinean, Aurica. Cântece de dor și înstrăinare ale românilor de pe Siret, în: Glasul Bucovinei, 1994, nr. 4. 142 p.

Depunere de flori la bustul poetului Dumitru MATCOVSCHI din Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt" din Chișinău: acad. Ion TIGHINEANU, acad. Mircea DUMITRU, 31 august 2023.